
SPRAWOZDANIE RADY ZWIĄZKU EUROREGION „TATRY” Z DZIAŁALNOŚCI W 2009 ROKU

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście, Panie i Panowie,

26 sierpnia 2009 roku minęło 15 lat od zwołania Kongresu Założycielskiego Euroregionu „Tatry” i podpisania *Umowy pomiędzy samorządami Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Słowackiej o utworzeniu transgranicznego związku „Euroregion Tatry”*. Piętnaście lat działalności Euroregionu „Tatry” przyniosło wiele istotnych wydarzeń i dokonań. W zmieniającej się rzeczywistości i trwającym procesie pogłębiania się integracji europejskiej, który zaowocował wejściem Polski i Słowacji do Unii Europejskiej oraz otwarciem granic zgodnie z postanowieniami układu z Schengen Euroregion „Tatry” stał się inicjatorem i propagatorem licznych działań jednoczących mieszkańców pogranicza polsko-słowackiego w dążeniu do wspólnych celów. Podsumowując nasze piętnastoletnie dokonania możemy wyodrębnić trzy zasadnicze okresy rozwoju Euroregionu „Tatry”.

Pierwszy okres to lata 1994-1999. Te początkowe lata działalności Euroregionu „Tatry” to czas budowania struktur organizacyjnych, wzajemnego poznawania się, pokonywania barier i uprzedzeń, realizacji pierwszych trzech projektów w ramach programu Phare CREDO, tworzenia autorytetu naszego stowarzyszenia. Był to okres intensywnych działań zmierzających do pokazania społeczności pogranicza, ale również władzom centralnym w Warszawie i Bratysławie, że Euroregion „Tatry” może być ważnym podmiotem kształtowania dobrosąsiedzkich stosunków na pograniczu polsko-słowackim oraz istotnym ogniwem w procesie integracji europejskiej. Oczywiście, ramy organizacyjne, prawne i finansowe ograniczały realizację ambitnych celów, ale 22 października 1999 roku Związek Euroregion „Tatry” w Nowym Targu i Zdużenie Region „Tatry” w Kieżmarku doprowadziły do zwołania Nadzwyczajnego Kongresu, podczas którego została podpisana historyczna umowa o powołaniu Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry”. Jednak nim to się stało, słowaccy koledzy musieli włożyć wiele wysiłków i starań w to, aby Zdużenie Region „Tatry” zostało formalnie zarejestrowane po stronie słowackiej. Temu wczesnemu okresowi naszej działalności towarzyszyło hasło „**Łączą nas Tatry**”, w którym lapidarnie i trafnie zawarta jest idea utworzenia Euroregionu „Tatry”, integrującego historyczno-geograficzne krainy położone wokół Tatr - Podhale, Spisz, Orawę, Liptów i ziemię sądecką.

Kolejne lata 2000-2007 działalności Euroregionu „Tatry” bardzo dobrze charakteryzuje prowokujące hasło „**Euroregion bez granic**”. Ma ono swoją genealogię w nazwanym tak cyklu festynów góralskich, które organizowane były prawie dosłownie na granicy polsko-słowackiej. Gromadząc dorocznie w różnych jej punktach na wspólnej zabawie tysiące mieszkańców pogranicza i turystów, symbolicznie i przewrotnie zachęcały do znoszenia granic.

Okres ten charakteryzował się intensywną pracą i realizacją licznych wspólnych projektów. Dzięki dofinansowaniu z przedakcesyjnego Programu Współpracy Przygranicznej Phare Polska-Słowacja oraz Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska - Republika Słowacka 2004-2006 realizacji doczekało się wiele inwestycji, które swymi uchwałami zainicjowały Kongres i Rada Euroregionu „Tatry”, m.in. Most Wyszehradzki na przejściu granicznym Leluchów-Čirč, kładka na Dunajcu łącząca Czerwony Klasztor i Sromowce Niżne, modernizacja dróg Moszczenica-Konieczna, Zakopane-Chochołów-granica państwa, Niedzica-Zamek-granica państwa, Leluchów-Dubne-Wojkowa, system oczyszczalni ścieków w ramach projektu *Czysta rzeka Poprad*, oczyszczalnie ścieków w dolinie Polhoranki, w Wysowej Zdroju, Lipnicy Wielkiej i Lipnicy Małej, kanalizacja w Żegiestowie. W 2003 roku dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Małych Projektów Infrastrukturalnych Programu Phare CBC 2000 oraz Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Małopolskiego Związek Euroregion „Tatry” utworzył w Nowym Targu Ośrodek Współpracy Polsko-Słowackiej. Bliźniaczy Dom Spotkań Słowacko-Polskich w Kieżmarku powstał w 2007 roku w ramach zrealizowanego przez Zdużenie Region „Tatry” projektu współfinansowanego z Funduszu Małych Projektów Infrastrukturalnych Phare CBC 2003.

Rozwój współpracy transgranicznej oraz dostępność unijnych funduszy sprzyjały realizacji licznych wspólnych przedsięwzięć, takich jak Festyn Góralski *Euroregion bez granic*, *Polsko-Słowackie Forum Gospodarcze*, liczne wystawy, publikacje, konferencje, koncerty, spotkania, zawody sportowe. Stawiając sobie za cel zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego pogranicza Euroregion „Tatry” zrealizował w latach 2006-2007 w ramach Programu INTERREG IIIA pierwszy projekt pt. *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawluškiewicza”*, który jest obecnie kontynuowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

Wielką rolę w budowaniu współpracy transgranicznej pomiędzy społecznościami pogranicza polsko-słowackiego odegrała realizacja małych projektów pod hasłem „ludzie dla ludzi”. Od 1998 roku, najpierw w ramach przedakcesyjnego Programu Współpracy Przygranicznej Phare Polska - Słowacja, później Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA PL-SK 2004-2006, a obecnie Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 biuro Euroregionu „Tatry” w Nowym Targu zarządza małymi, transgranicznymi projektami z dziedziny wymiany kulturalnej, sportu i turystyki, ochrony środowiska, rozwoju demokracji lokalnej, których beneficjentami są samorządy lokalne, instytucje kultury i oświaty oraz organizacje pozarządowe. Dotychczas w ramach tych programów zrealizowano 131 małych projektów dofinansowanych ze środków unijnych na łączną kwotę ponad 915.000 EUR. Uaktywniły one mieszkańców nawet najmniejszych miejscowości pogranicza, angażowały dzieci, młodzież i dorosłych, sprzyjały wspólnym inicjatywom i wymianie doświadczeń. Zrealizowane mikroprojekty przyczyniły się do społeczno-ekonomicznego rozwoju obszaru pogranicza polsko-słowackiego, zwiększenia liczby i rodzaju organizacji zaangażowanych w transgraniczną współpracę, budowania fundamentów dla integracji regionu poprzez nawiązywanie kontaktów personalnych i instytucjonalnych. Wiele z tych przedsięwzięć stworzyło podstawy dla kolejnych, wspólnych projektów. Beneficjenci zdobyli także wiedzę i umiejętności niezbędne do przygotowywania wniosków aplikacyjnych oraz realizacji i rozliczania projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Wieloletnie doświadczenia w zarządzaniu małymi projektami zdobyte w tym czasie przez Związek Euroregion „Tatry” pozwoliły stworzyć profesjonalne biuro z wykwalifikowanym oraz przygotowanym merytorycznie i organizacyjnie personelem, który wypracował dobre praktyki w realizacji i rozliczaniu transgranicznych projektów.

Szczególnymi wydarzeniami tego okresu były dwie prezydenckie wizyty. W dniu 19 listopada 2004 roku Ośrodek Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu odwiedził prezydent Republiki Słowackiej Ivan Gašparovič, natomiast 3 grudnia 2007 roku w Domu Spotkań Słowacko-Polskich w Kieżmarku gościliśmy prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego i Republiki Słowackiej Ivana Gašparoviča. Obaj prezydenci wyrazili swoje uznanie dla dużej roli Euroregionu „Tatry” w rozwoju współpracy polsko-słowackiej.

Obfitujący w liczne wydarzenia i osiągnięcia drugi okres działalności Euroregionu „Tatry” poniekąd symbolicznie zamyka wejście Polski i Słowacji do strefy Schengen w nocy z 20 na 21 grudnia 2007 roku. Ten historyczny moment, kiedy granica przestała być barierą administracyjną, a Euroregion „Tatry” stał się rzeczywiście „Euroregionem bez granic” polscy i słowaccy górale powitali w oryginalny sposób. Na przejściach granicznych w obecności władz lokalnych i regionalnych oraz tysięcy mieszkańców i turystów przecięto szlabany graniczne. Zapłonęły symboliczne watry, a na niebie rozbłysnęły fajerwerki. Natomiast 21 grudnia rano w Sromowcach Niżnych i Czerwonym Klasztorze odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry”, na którym przyjęto *Deklarację z okazji wejścia Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Słowackiej do strefy Schengen*.

Za początek trzeciego okresu działalności Euroregionu „Tatry” należy uznać zatwierdzenie przez Komisję Europejską w dniu 20 grudnia 2007 roku Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007-2013. Ta decyzja otworzyła nowy etap funkcjonowania Euroregionu „Tatry”, stwarzając dla niego i jego członków wyjątkowe możliwości realizacji zadań statutowych, wspieranych niespotykanym dotąd strumieniem pieniędzy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Po raz pierwszy na granicę polsko-słowacką w ramach nowego programu przeznaczono aż 157 milionów euro, z czego Euroregion „Tatry” na realizację mikroprojektów dysponuje kwotą blisko 5 milionów euro dofinansowania. Stanowi to ponad pięciokrotnie więcej środków niż we wszystkich dotychczas zrealizowanych programach. W celu realizacji nowych zadań związanych z zarządzaniem mikroprojektami biuro Związku Euroregion „Tatry”:

- merytorycznie i organizacyjnie poszerzyło zakres swojej działalności,
- zatrudniło dodatkowy personel - obecnie w biurze pracuje 12 osób,
- wyremontowało dwa nowe pomieszczenia biurowe o powierzchni 50 m², znajdujące się w sąsiednim budynku, które zostały przekazane w użyczenie przez Burmistrza Miasta Nowy Targ.

Środki na finansowanie tych zadań w kwocie 465.645,31 EUR będą zrefundowane w 100% z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach pierwszego projektu parasolowego realizowanego w latach 2008-2011.

Realizację nowego Programu rozpoczęło zatwierdzenie najważniejszych dokumentów programowych przez obradujący w dniu 12.03.2008 r. w Zakopanem Komitet Monitorujący Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013. Pierwszy nabór wniosków został ogłoszony 14 sierpnia i trwał do 30 października 2008 r. Euroregion „Tatry” i jego członkowie aktywnie włączyli się w opracowanie wspólnych polsko-słowackich projektów. Decyzjami Komitetu Monitorującego z marca i maja 2009 roku do dofinansowania zatwierdzonych zostało 15 projektów z obszaru Euroregionu „Tatry”. Obecnie do 31 marca trwa drugi nabór wniosków, w którym członkowie Euroregionu „Tatry” przedłożą do dofinansowania kolejne strategiczne projekty.

Odpowiedzią Euroregionu „Tatry” na pojawienie się nowych możliwości realizacji współpracy transgranicznej było opracowanie i zatwierdzenie przez XIV Kongres w marcu 2008 roku *Wspólnej polsko-słowackiej Strategii Rozwoju Euroregionu „Tatry” na lata 2008-2015*.

Dokument ten stał się ważnym krokiem do profesjonalizacji działań Euroregionu „Tatry”, a dla członków Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” pomocą w ubieganiu się o środki na realizację projektów w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2007-2013.

Ze względu na duże szanse realizacji wspólnych przedsięwzięć, jakie gwarantują unijne fundusze, a także nowe uwarunkowania wzmacniające znaczenie współpracy transgranicznej obecny okres naszej działalności można określić hasłem „Od Euroregionu „Tatry” do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej”. Oto bowiem w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2007-2013 po raz pierwszy współpraca terytorialna została podniesiona do rangi celu III polityki spójności. Dodatkowo Parlament Europejski i Rada, mając na uwadze rolę regionów przygranicznych, jaką odgrywają we wzmacnieniu spójności społecznej i gospodarczej Unii Europejskiej oraz dostrzegając potrzebę ułatwienia realizacji współpracy terytorialnej zdecydowały o ustanowieniu wspólnotowego instrumentu prawnego, jakim jest *Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej*. Euroregion „Tatry” odpowiedział na nowe wyzwania i podczas XV Kongresu Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry”, który obradował w dniu 17.04.2009 roku w Muszynie przyjął *Deklarację dotyczącą utworzenia pierwszego na granicy polsko-słowackiej Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej*. Wydaje się oczywiste, że naturalną konsekwencją dotychczasowej polsko-słowackiej współpracy w ramach Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” powinno być przekształcenie go w Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej. Będzie ono stanowić kolejny, wyższy poziom współpracy transgranicznej opartej na kryterium jednorodności, niskiej formalizacji granicy państwowej oraz instytucjonalizacji struktur współpracy jako podmiotu prawa międzynarodowego. Dzięki posiadanej osobowości prawnej będzie ono miało ułatwione możliwości korzystania ze środków unijnych na współpracę transgraniczną, a w przyszłości będzie mogło stać się instytucją zarządzającą transgranicznymi programami. Stwarza to olbrzymie szanse rozwoju dla społeczności lokalnych po jednej i po drugiej stronie Tatr, a także otwiera nowe możliwości działania i prowadzenia strategicznej współpracy transgranicznej na wyższym, formalnym i prawnym poziomie organizacyjnym.

I. REALIZACJA UCHWAŁ XV KONGRESU ORAZ NADZWYCZAJNEGO KONGRESU ZWIĄZKU EUROREGION „TATRY”

W dniu 12 marca 2009 roku w Jabłonce obradował XV Kongres Związku Euroregion „Tatry”. Podjął on 6 uchwał, z których część miała charakter porządkowo-organizacyjny i dotyczyła: zatwierdzenia sprawozdań Rady i Komisji rewizyjnej oraz udzielenia absolutorium Radzie, członkostwa zwyczajnego Miasta Mszana Dolna oraz Gminy Spytkowice, a także wyboru delegatów na XV Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry”. Ich realizacja nie wymaga szczegółowego omówienia. Ponadto podjęte zostały następujące uchwały:

- uchwała nr 4 w sprawie: obchodów 15-lecia Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry”

Kongres rekomendował do zatwierdzenia przez XV Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” program obchodów 15-lecia Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” opracowany przez polsko-słowacką grupę roboczą. Program ten stał się podstawą do przygotowania wniosku o dofinansowanie mikroprojektu pt. *15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry”*, który Związek Euroregion „Tatry” dnia 28.05.2009 r. złożył do Stowarzyszenia Euroregion Karpacki Polska w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013. Ten komplementarny mikroprojekt

przygotowany wspólnie z partnerem słowackim - Związkiem Region „Tatry” został zatwierdzony przez Podkomitet Monitorujący na posiedzeniu, które odbyło się w dniach 24-25.09.2009 r. w Świlczy koło Rzeszowa. Umowa o dofinansowanie mikroprojektu została zawarta dnia 19.11.2009 r.

- uchwała nr 5 w sprawie: *Deklaracji dotyczącej utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Euroregion „Tatry”*

Delegaci przyjęli *Deklarację dotyczącą utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Euroregion „Tatry”*, która jest pierwszym krokiem do powołania Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. Upoważnili również polsko-słowacką Komisję ds. EUWT do dalszych prac nad Konwencją i Statutem, postanawiając, że decyzję w sprawie przyjęcia Konwencji i Statutu podejmie Nadzwyczajny Kongres Związku Euroregion „Tatry”. Ze względu na problemy finansowe Związku Euroregion „Tatry” i Związku Region „Tatry” prace nad ostateczną treścią Konwencji i Statutu nie przyniosły dalszego postępu. W celu przyspieszenia tych prac Rada Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” na posiedzeniu w dniu 18.11.2009 r. podjęła Uchwałę Nr 5/XV/2009 w sprawie: *dalszych działań dotyczących utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Euroregion „Tatry”* zobowiązującą polsko-słowacką Komisję ds. EUWT oraz biura Związku Euroregion „Tatry” i Związku Region „Tatry” do opracowania i złożenia wspólnego wniosku projektowego w ramach drugiego naboru Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013, Oś priorytetowa II. Rozwój społeczno-ekonomiczny, Temat 3. Projekty sieciowe.

W dniu 10 grudnia 2009 roku w Szczyrzycu w gminie Jodłownik obradował Nadzwyczajny Kongres Związku Euroregion „Tatry”, podczas którego delegaci przyjęli uchwały w sprawie członkostwa wspierającego Województwa Małopolskiego, członkostwa zwyczajnego Miasta i Gminy Stary Sącz oraz członkostwa zwyczajnego Gminy Tokarnia, na podstawie których ww. samorządy zostały przyjęte w poczet członków Związku Euroregion „Tatry”. Ponadto Kongres podjął następujące uchwały:

- uchwała nr 4 w sprawie: *składek członkowskich i wpisowego*

Na podstawie tej uchwały zostały przyjęte wyższe składki członkowskie oraz zmienione terminy rat dotyczące wplatania składek członkowskich za dany rok. W dniu 18.12.2010 r. Związek Euroregion „Tatry” przestał do wszystkich członków stosowną informację wraz z naliczeniem wysokości składek na rok 2010.

- uchwała nr 5 w sprawie: *dalszych działań dotyczących utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Euroregion „Tatry”*

Ze względu na problemy finansowe Związku Euroregion „Tatry” i Związku Region „Tatry” prace nad ostateczną treścią Konwencji i Statutu Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej nie przyniosły dalszego postępu. W celu przyspieszenia tych prac Nadzwyczajny Kongres podjął uchwałę zobowiązującą polsko-słowacką Komisję ds. EUWT oraz biura Związku Euroregion „Tatry” i Związku Region „Tatry” do opracowania i złożenia wspólnego wniosku projektowego w ramach drugiego naboru Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013, Oś priorytetowa II. Rozwój społeczno-ekonomiczny, Temat 3. Projekty sieciowe. Związek Euroregion „Tatry” wspólnie z partnerami: Związkiem Region „Tatry”, Miastem Kieżmark i Miastem Nowy Targ przygotowuje wniosek o dofinansowanie projektu pt. *Od Euroregionu „Tatry” do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej*, który zostanie złożony w ramach trwającego do 31 marca drugiego naboru Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

II. DZIAŁALNOŚĆ RADY ZWIĄZKU EUROREGION „TATRY”

W roku 2009 Rada Związku Euroregion „Tatry” pracowała w następującym składzie:

Wendelin Haber - Przewodniczący
Bogusław Waksmundzki - Wiceprzewodniczący
Paweł Dziuban
Antoni Karlak
Grzegorz Niezgodą
Andrzej Skupień
Waldemar Serwiński (10.07.2009 r.)
Jan Golba (od 10.12.2009 r.)

W dniu 10.07.2009 r. w tragicznym wypadku samochodowym zginął Waldemar Serwiński Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna i członek Rady Związku Euroregion „Tatry”. Straciliśmy wspaniałego człowieka, wybitnego i zasłużonego działacza naszego stowarzyszenia, zaangażowanego we współpracę polsko-słowacką, inicjatora wielu transgranicznych przedsięwzięć. Jego miejsce w Radzie zajął Burmistrz Muszyny Jan Golba, który wygrał wybory uzupełniające podczas Nadzwyczajnego Kongresu w Szczyrzycu w dniu 10.12.2009 r.

W okresie sprawozdawczym Rada odbyła 6 posiedzeń:

- **2 marca** członkowie Rady podjęli uchwały w sprawie: *terminu, miejsca i programu XV Kongresu Związku Euroregion „Tatry”, przyjęcia Sprawozdania Rady z działalności w 2008 roku oraz projektów uchwał na XV Kongres Związku Euroregion „Tatry”*. Zapoznali się ze *Sprawozdaniem finansowym Związku Euroregion „Tatry” za rok 2008* oraz informacjami na temat realizowanych przez Związek projektów w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 tj. projektu parasolowego pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2013* oraz projektu pt. *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawluśkiewicza”*.
- **25 marca** Rada dokonała wyboru Wiceprzewodniczącego, którym ponownie został Pan Bogusław Waksmundzki. Zatwierdziła budżet Związku Euroregion „Tatry” na rok 2009 oraz podjęła uchwałę w sprawie: *upoważnienia do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu Związku Euroregion „Tatry”*. Ponadto członkowie Rady zapoznali się z informacją Wiceburmistrza Miasta Nowego Targu Jana Kolasy na temat projektu *Historyczno-kulturowo-przyrodniczego Szlaku dookoła Tatr*, który został odrzucony z przyczyn formalnych w pierwszym naborze wniosków Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013. W związku z pismem Euroregionu Karpackiego w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Euroregionu „Tatry” do udziału w pracach Podkomitetu Monitorującego Program Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 Rada wybrała Pana Bogusława Waksmundzkiego na członka Podkomitetu Monitorującego, a na zastępcę Dyrektora Antoniego Nowaka.
- **5 czerwca** Rada powołała Przewodniczących Komisji problemowych Rady. Dyrektor Antoni Nowak poinformował, że Związek Euroregion „Tatry” dnia 28.05.2009 r. złożył do Euroregionu Karpackiego wniosek o dofinansowanie komplementarnego mikroprojektu pt. *15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry”*. Natomiast projekt *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawluśkiewicza”* został zatwierdzony przez Komitet Monitorujący w marcu 2009 r. Z przyczyn niezależnych od Euroregionu „Tatry” nie została

jeszcze podpisana umowa na realizację tego projektu. Członkowie Rady zapoznali się również z informacją na temat zakończonego dnia 29.05.2009 r. pierwszego naboru mikroprojektów w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013. Przewodniczący poinformował Radę o organizowanej przez Wspólny Sekretariat Techniczny w Krakowie *Konferencji Rocznej Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013*, podczas której przedstawiciele Euroregionu „Tatry” zostali zaproszeni do zaprezentowania projektu *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawluśkiewicza”*.

- **19 sierpnia** członkowie Rady zatwierdzili składy osobowe Komisji problemowych oraz zapoznali się z informacją na temat postępu realizacji projektu parasolowego pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2010*. W ramach pierwszego naboru mikroprojektów z Euroregionu „Tatry” zostały rekomendowane do dofinansowania 74 mikroprojekty na łączną kwotę dofinansowania z EFRR 2 470 632,92 EUR. W związku z realizacją projektu parasolowego Euroregion zatrudnił dodatkowy personel i podpisał z Miastem Nowy Targ umowę użyczenia na okres 5 lat dwóch dodatkowych pomieszczeń sąsiadujących z Ośrodkiem Współpracy Polsko-Słowackiej. Późny termin otrzymania zaliczki na realizację projektu parasolowego spowodował, że wydatki były pokrywane ze środków statutowych. Fakt ten wpłynął negatywnie na sytuację finansową Euroregionu. W związku z tym Rada przyjęła propozycję Dyrektora Antoniego Nowaka dotyczącą przeniesienia obchodów jubileuszu 15-lecia Euroregionu „Tatry” na rok 2010, a także upoważniła Dyrektora Antoniego Nowaka i Główną księgową Dominikę Różańską do zaciągnięcia komercyjnego kredytu na realizację projektów własnych w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.
- **5 listopada** w Nowym Targu odbyło się kolejne posiedzenie Rady Związku Euroregion „Tatry”. Członkowie Rady podjęli uchwałę w sprawie: *zwołania Nadzwyczajnego Kongresu Związku Euroregion „Tatry”*, który odbędzie się dnia 10 grudnia 2009 r. w Jodłowniku. Kongresowi zostaną przedłożone m.in. projekty uchwał dotyczące członkostwa zwyczajnego Miasta i Gminy Stary Sącz oraz członkostwa wspierającego Województwa Małopolskiego. Ponadto w związku z tragiczną śmiercią członka Rady Waldemara Serwińskiego na Kongresie zostaną przeprowadzone wybory uzupełniające do Rady Związku Euroregion „Tatry”.
- **10 grudnia** w Szczyrzycu odbyło się posiedzenie Rady Związku Euroregion „Tatry” poprzedzające obrady Nadzwyczajnego Kongresu Związku Euroregion „Tatry”. Członkowie Rady przyjęli projekty uchwał Nadzwyczajnego Kongresu Związku Euroregion „Tatry”. Ponadto w związku z realizacją przez biuro Euroregionu „Tatry” projektu parasolowego pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2010* Radni zaktualizowali *Regulamin organizacyjny Biura Rady Związku Euroregion „Tatry”*. Podczas Rady omówiono także kwestię dalszego członkostwa Euroregionu „Tatry” w Stowarzyszeniu Europejskich Regionów Granicznych.

Rada Związku Euroregion „Tatry” odbyła również 2 posiedzenia w 2010 roku:

- **27 stycznia** zatwierdziła budżet Związku Euroregion „Tatry” na rok 2010, podjęła uchwałę w sprawie: *terminu, miejsca i programu XVI Kongresu Związku Euroregion „Tatry”* oraz zapoznała się z problemami związanymi z realizacją projektu parasolowego pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2010*. Problemy te dotyczą zwłaszcza długotrwałego i skomplikowanego procesu weryfikacji raportów, co wydłuża okres refundacji poniesionych wydatków.
- **15 marca** Rada zatwierdziła materiały na XVI Kongres Związku Euroregion „Tatry”.

Przewodniczący Rady w 2009 roku reprezentował Związek Euroregion „Tatry” na różnych ważnych forach, m.in. Komitecie Monitorującym Program Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013, Małopolskim Komitecie Monitorującym Kontrakt Wojewódzki, Polsko-Słowackiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej, Forum Polskich Regionów Granicznych, Kapitułe Honorowej Powiatu Nowotarskiego. Uczestniczył też w wielu wydarzeniach w regionie, w Polsce i na Słowacji. Pełny opis wydarzeń przedstawia Kalendarium Związku Euroregion „Tatry” w 2009 roku [załącznik nr 1].

Działalność Rady Związku Euroregion „Tatry” wspierały Komisje problemowe. W dniu 05.06.2009 r. uchwałą Rady Nr 4/XV/2009 na Przewodniczących Komisji na okres dwuletniej kadencji 2009-2010 powołane zostały następujące osoby:

- Komisja kultury - Zofia Giełczyńska
- Komisji gospodarcza - Jan Antoł
- Komisja ochrony środowiska - Marek Kroczek
- Komisja informacji - Andrzej Kawecki
- Komisja turystyki - Czesław Borowicz
- Komisja sportu i młodzieży - Marcin Kolasa

Składy osobowe poszczególnych Komisji Rada zatwierdziła w dniu 19 sierpnia 2009 r. Komisje działały według przyjętych programów. Członkowie poszczególnych Komisji niejednokrotnie aktywnie włączali się w organizację ważnych wydarzeń, realizowanych przez Euroregion „Tatry”. Przykładem może być VIII Słowacko-Polskie Forum Gospodarcze, które odbyło się w dniach 19-20 listopada w Spiskiej Nowej Wsi na Słowacji. Warto również podkreślić inicjatywę Komisji ochrony środowiska dotyczącą organizacji wspólnego polsko-słowackiego posiedzenia Komisji z udziałem przedstawicieli polskich i słowackich urzędów zajmujących się obszarami Natura 2000 na pograniczu polsko-słowackim, którzy zaprezentowali obszary chronione na terenie Euroregionu „Tatry”. Ze strony polskiej referat wygłosiła dr Bożena Kotońska Regionalny Konserwator Przyrody, natomiast ze strony słowackiej Andrej Saxa przedstawiciel Państwowej Ochrony Przyrody. Członkowie Komisji uczestniczyli w wydarzeniach organizowanych w ramach projektu *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawluśkiewicza”*. Byli również inicjatorami wielu mikroprojektów realizowanych w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

III. DZIAŁALNOŚĆ BIURA RADY ZWIĄZKU EUROREGION „TATRY”

Biuro Związku Euroregion „Tatry” w 2009 roku realizowało działania statutowe Rady i Komisji problemowych, ale przede wszystkim skoncentrowało się na realizacji Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007-2013 w zakresie zarządzania mikroprojektami. Ze względu na to niezwykle ważne zadanie Rada na posiedzeniu w dniu 14.04.2008 r. zatwierdziła kluczowe dla działania biura dokumenty: *Regulamin organizacyjny Biura Związku Euroregion „Tatry”*, *Regulamin działania Dyrektora Biura Rady Związku Euroregion „Tatry”* oraz *Regulamin wynagradzania pracowników biura Związku Euroregion „Tatry”*, które sprecyzowały funkcjonowanie biura pod kątem realizacji Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

**REALIZACJA PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ RZECZPOSPOLITA POLSKA -
REPUBLIKA SŁOWACKA 2007-2013 W EUROREGIONIE „TATRY”**

▪ **Projekt parasolowy pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2010***

W dniu 14.01.2009 r. Komitet Monitorujący zatwierdził przygotowany przez Euroregiony Beskidy, Karpacki i Tatry oraz Wyższe Jednostki Terytorialne w Preszowie i Żylinie projekt parasolowy pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2010*. Natomiast na posiedzeniu w dniach 19-20.03.2009 r. Komitet Monitorujący przyjął podstawowe dokumenty dotyczące realizacji mikroprojektów: formularz wniosku o dofinansowanie, Instrukcję wypełnienia wniosku, Wytyczne dla wnioskodawców, system oceny mikroprojektów oraz Regulamin Podkomitet Monitorującego. Zatwierdzenie tych dokumentów umożliwiło ogłoszenie w dniu 30.03.2009 r. zaproszenia do składania wniosków o dofinansowanie mikroprojektów. Termin zakończenia naboru wyznaczono na 29.05.2009 r. Już 11.02.2009 r. biuro Związku Euroregion „Tatry” przeprowadziło szkolenie inauguracyjne, mające na celu zapoznanie z podstawowymi informacjami dotyczącymi udzielania wsparcia finansowego na realizację mikroprojektów przedstawicieli wszystkich samorządów lokalnych (powiatów, miast, gmin) z obszaru wsparcia należącego do kompetencji Euroregionu „Tatry”, tzn. powiatów gorlickiego, limanowskiego, myślenickiego, nowosądeckiego, nowotarskiego, tatrzańskiego oraz miasta Nowy Sącz. Z kolei w dniach 30.03.2009 r., 01.04.2009 r. oraz 06.04.2009 r. biuro przeprowadziło warsztaty szkoleniowe dla wszystkich potencjalnych wnioskodawców z obszaru wsparcia Euroregionu „Tatry”. W trakcie trwania naboru wnioskodawcy mogli również korzystać z konsultacji udzielanych przez biuro oraz informacji umieszczanych na stronach internetowych Euroregionu „Tatry”. Zgodnie z oczekiwaniami ilość złożonych wniosków o dofinansowanie mikroprojektów okazała się bardzo duża i wyniosła 100 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 3.491.513,58 EUR. Najliczniejszą grupę wnioskodawców stanowiły samorządy, a przede wszystkim członkowie Euroregionu „Tatry”. Po przeprowadzeniu procedury oceny formalnej i merytorycznej na liście rankingowej Euroregionu „Tatry” znalazło się 74 wniosków (w tym mikroprojekt własny Związku Euroregion „Tatry”), spośród których Podkomitet Monitorujący obradujący w dniach 23-24.09.2009 r. w Świlczy koło Rzeszowa wybrał do realizacji 46 mikroprojektów na łączną kwotę dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego **1.542.709,66 EUR**. Było wśród nich tylko 6 projektów komplementarnych, które zgodnie z zasadami Programu uzyskały odpowiednio wysoką rangę punktów w ocenie zarówno po polskiej, jak i po słowackiej stronie. W tym miejscu należy podkreślić, że aż 15 komplementarnych mikroprojektów z Euroregionu „Tatry”, ocenionych wysoko po polskiej stronie nie uzyskało rekomendacji po stronie słowackiej. Zgodnie z procedurą Podkomitet Monitorujący nie mógł ich zatwierdzić do realizacji. Znalazły się one na tzw. liście warunkowej. Decyzją Instytucji Zarządzającej z dnia 01.12.2009 r. zostały one ponownie ocenione jako projekty indywidualne. Niestety, 4 wnioskodawców nie widząc możliwości realizacji swojego projektu bez projektu komplementarnego po stronie słowackiej zrezygnowało z udziału w ponownej ocenie. Na zorganizowanym w dniach 28-29.12.2009 r. w Nowym Targu posiedzeniu zespół niezależnych ekspertów zewnętrznych ocenił zatem 11 mikroprojektów z Euroregionu „Tatry”. Podkomitet Monitorujący uchwałą z dnia 28.01.2010 r. zatwierdził do realizacji dodatkowo 10 mikroprojektów na łączną kwotę dofinansowania **335.479,17 EUR**. Reasumując w Euroregionie „Tatry” dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego będzie **56 mikroprojektów** na łączną kwotę **1.878.188,83 EUR**. Uroczyste podpisanie pierwszych umów o dofinansowanie odbyło się 26.11.2009 r. w Ośrodku Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu. Miło nam poinformować, że biuro

Związku Euroregion „Tatry” zawarto umowy ze wszystkimi 56 beneficjentami mikroprojektów z listy podstawowej i warunkowej.

W dniach 17-18.12.2009 r. biuro zorganizowało szkolenia dla beneficjentów w zakresie prawidłowej realizacji i rozliczania mikroprojektów. W styczniu 2010 roku do Euroregionu „Tatry” złożone zostały pierwsze raporty kwartalne z postępu realizacji mikroprojektu wraz z wnioskami o płatność. Do dnia dzisiejszego biuro przekazało pierwsze bieżące refundacje 2 beneficjentom mikroprojektów. Kolejne raporty są w trakcie weryfikacji i korekty. Na marginesie należy zauważyć, że procedura rozliczeń Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 nie należy do łatwych, a beneficjenci muszą liczyć się z koniecznością przygotowania większej ilości dokumentów, potwierdzeń i załączników niż w Programie INTERREG IIIA PL-SK 2004-2006. Bardzo wydłużyła się również droga refundacji środków. Pozytywną stroną tego Programu dla beneficjentów mikroprojektów jest natomiast możliwość dokonywania przez Euroregion „Tatry” tzw. bieżącej refundacji stanowiącej 50% wnioskowanej kwoty refundacji z EFRR na podstawie zweryfikowanego i zatwierdzonego przez Euroregion raportu beneficjenta.

W maju 2010 roku planowane jest ogłoszenie drugiego naboru wniosków o dofinansowanie mikroprojektów. Dla wnioskodawców dostępna będzie kwota 419.579,42 EUR. Natomiast w ramach drugiego projektu parasolowego, który realizowany będzie w latach 2011-2013 dla beneficjentów z Euroregionu „Tatry” przewidziano kwotę 2.155.669,81 EUR.

Podsumowując rezultaty działań podjętych przez biuro Związku Euroregion „Tatry” w zakresie zarządzania mikroprojektami w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 należy uznać za zadowalający dotychczasowy postęp realizacji projektu parasolowego w Euroregionie „Tatry”, zwłaszcza w kontekście tego, iż słowaccy partnerzy z Wyższych Jednostek Terytorialnych w Żylinie i Preszowie dopiero rozpoczęli zawieranie umów. Należy podziękować naszym beneficjentom, a zwłaszcza członkom Euroregionu „Tatry” za aktywne włączenie się w realizację Programu i przygotowanie wielu ciekawych projektów.

Szczegółowe informacje oraz analizy dotyczące realizacji projektu parasolowego pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2010* zawiera załącznik nr 2.

▪ ***Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawлуśkiewicza”***

W 2009 roku rozpoczęła się realizacja projektu pt. *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawлуśkiewicza”*, który stanowi kontynuację projektu zrealizowanego w latach 2006-2007 w ramach Programu INTERREG IIIA PL-SK. Związek Euroregion „Tatry” pełni w tym projekcie rolę partnera wiodącego. Słowackim partnerem strategicznym jest Zdużenie Region „Tatry” obok Muzeum w Kieżmarku i Powiatowego Centrum Kultury w Nowym Targu. Decyzją Komitetu Monitorującego, obradującego w dniach 19-20.03.2009 r. projekt otrzymał dofinansowanie w ramach Osi priorytetowej II. *Rozwój społeczno-gospodarczy* Temat 2. *Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego* Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 w kwocie 380.720,35 EUR. Całkowite kwalifikowalne koszty projektu wynoszą 447.915,72 EUR, z czego koszty Związku Euroregion „Tatry” stanowią 106.576,37 EUR. Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Europejskiego stanowi 85% tej kwoty i wynosi dla Związku Euroregion „Tatry” 90.589,91 EUR. Dodatkowo Związek Euroregion „Tatry” pozyskał na dofinansowanie wkładu własnego w projekcie dotację w wysokości 34.107 PLN w ramach Programu Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2009 roku w ramach projektu zrealizowano liczne przedsięwzięcia, m.in. przygotowano wystawę *Najstarsze wizerunki Tatr na litografiach, rycinach i mapach* w Nowym Targu i Kieżmarku oraz wystawę *Malarskie opowieści Antoniego Krzystyniaka i Juliusa Považana* w Dolnym Kubinie i Nowym Targu, przeprowadzono Słowacko-Polski Konkurs Plastyczno-Literacki pt. *Śladami Ladislava Mednyánszkeho*, odnowiono dziedziniec zamku w Kieżmarku, ogłoszono Biennale Sztuki Naiwnej i Art Brut Pogranicza Polsko-Słowackiego im. Edwarda Sutora, rozpoczęto prace redakcyjne nad wydawnictwami albumowymi. W 2010 roku zaplanowano realizację kolejnych przedsięwzięć m.in. konferencji dotyczącej ikonografii Tatr, prezentacji dziedzictwa siedmiu kultur, rozstrzygnięcie konkursu ogłoszonego w ramach Biennale Sztuki Naiwnej i Art Brut, organizację wystawy pokonkursowej, wydanie kilku publikacji oraz organizację warsztatów muzycznych zakończonych koncertem na kieżmarskim zamku. Tak różnorodne działania wymagają stałego finansowania, aby mogły być realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem. Niestety, procedury refundacji poniesionych wydatków w Programie Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 są bardzo długotrwałe, o czym przekonał się oczekując 4 miesiące na pierwszą refundację wydatków wykazanych w raporcie przedłożonym w październiku 2009 r. Zatem aby zapewnić kontynuowanie projektu byliśmy zmuszeni zaciągnąć kredyt w kwocie 70.000 PLN, który został spłacony w lutym 2010 roku po przekazaniu przez Instytucję Zarządzającą refundacji.

W załączniku nr 3 znajdziecie Państwo szczegółowe informacje dotyczące realizacji projektu pt. *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawлуśkiewicza”*.

▪ **Mikroprojekt pt. 15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry”**

Trzecim projektem realizowanym przez Związek Euroregion „Tatry” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 jest mikroprojekt pt. *15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry”*. Projekt ten wynika z realizacji uchwały Rady Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry”, która w listopadzie 2008 roku powołała Grupę roboczą ds. opracowania programu obchodów 15-lecia Euroregionu „Tatry”. W skład Grupy weszli: Przewodniczący - Bogusław Waksmundzki, Wiceprzewodniczący - Peter Burian, członkowie: Stanisław Apostoł, Jana Garstková, Milan Nevlazla i Antoni Nowak. Przygotowany przez Grupę roboczą program został zatwierdzony przez Radę na posiedzeniu dnia 02.03.2009 r., a następnie rekomendowany przez polski i słowacki kongres narodowy. Zaakceptowany ostatecznie przez XV Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” 17.04.2009 r. program stał się podstawą do opracowania przez biura Związku Euroregion „Tatry” oraz Zdrużenia Region „Tatry” dwóch komplementarnych mikroprojektów pt. *15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry”*. Obejmują one różnorodne, wzajemnie się uzupełniające działania, które pozwolą upowszechnić rezultaty dotychczasowej współpracy, utrwalić wiedzę o Euroregionie „Tatry” i współpracy transgranicznej, promować jej efekty i pogłębiać wszechstronną polsko-słowacką współpracę pomiędzy Związkiem Euroregion „Tatry” i Zdrużeniem Region „Tatry”. Wśród zaplanowanych przedsięwzięć są m.in.: realizacja filmu dokumentalnego, wykonanie nowego polsko-słowackiego serwisu internetowego, wydanie mapy i rocznika *Pogranicze Polsko-Słowackie*, organizacja konferencji oraz wystawy. Szczegółowo działania te zostały omówione przez Przewodniczącego Grupy roboczej Bogusława Waksmundzkiego podczas Nadzwyczajnego Kongresu Związku Euroregion „Tatry” w Szczyrzycu w dniu 10.12.2009 r.

Mikroprojekt został zatwierdzony do dofinansowania przez Podkomitet Monitorujący obradujący w dniach 23-24.09.2009 r. Umowa o dofinansowanie mikroprojektu została zawarta pomiędzy Związkiem Euroregion „Tatry” i Stowarzyszeniem Euroregion Karpacki Polska w dniu 19.11.2009 r.. Niestety wkrótce okazało się, że umowa ta jest sprzeczna z procedurami Programu Współpracy Transgranicznej dotyczącymi realizowania mikroprojektów własnych przez partnerów projektu parasolowego. Dlatego też weryfikacja pierwszego raportu kwartalnego z postępu realizacji mikroprojektu, który wraz z wnioskiem o płatność został złożony przez Związek Euroregion „Tatry” do Instytucji Kontroli Pierwszego Stopnia - Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 06.01.2010 r. została wstrzymana do czasu zmiany treści umowy, zatwierdzenia jej przez Podkomitet Monitorujący Programu, a w końcu podpisania stosownego aneksu w dniu 10.02.2010 r. W związku z tym zmuszeni byliśmy wydłużyć czas realizacji mikroprojektu do końca września 2010 r. Wystąpiliśmy także do Miasta Nowego Targu z wnioskiem o udzielenie pożyczki w wysokości 50.000 PLN z przeznaczeniem na prefinansowanie mikroprojektu w ramach Programu Współpracy Miasta Nowy Targ z Organizacjami Pozarządowymi w 2010 roku. Mamy nadzieję, że pomimo opóźnień 15 lat działalności Euroregionu „Tatry” zostanie właściwie podsumowane poprzez realizację tego projektu.

FINANSE

Związek Euroregion Tatry w 2009 roku oprócz realizacji zadań statutowych rozszerzył swoją działalność głównie o realizację projektu parasolowego pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim* w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 oraz realizację dwóch projektów własnych w ramach tego samego Programu tj.: *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawлуśkiewicza”* i *15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry”*. Spowodowało to zwiększenie zarówno przychodów, jak i wydatków. Szczególnie wzrosły wynagrodzenia, gdyż na dzień dzisiejszy w biurze Euroregionu „Tatry” zatrudnionych jest 12 osób. W związku z realizacją projektu parasolowego przeprowadzono adaptację dwóch dodatkowych pomieszczeń, poniesiono dodatkowe wydatki na zakup materiałów, wyposażenia, zakup energii, podróże służbowe. Dobrą wiadomością jest fakt, iż wydatki te w 100% są refundowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa. Na realizację tego przedsięwzięcia Związek Euroregion „Tatry” otrzymał w czerwcu 2009 r. zaliczkę w wysokości 80.807,00 EUR tj. 359.162,87 PLN. Jednak kwota ta nie pokryła w całości wydatków i Związek musiał z własnych środków prefinansować działania związane z realizacją projektu parasolowego. Niestety proces rozliczeń i droga refundacji w Programie Współpracy Transgranicznej PL- SK 2007-2013 jest zawity, skomplikowany i długotrwały. Spowodowało to, że na koniec roku 2009 Ministerstwo Rozwoju Regionalnego miało wobec nas nieuregulowane należności w wysokości 48.000,05 PLN. Euroregion „Tatry” dysponował zdeponowaną na wydzielonym rachunku bankowym zaliczką w kwocie 188.549,67 EUR, przeznaczoną na refundację mikroprojektów naszych beneficjentów. Niestety z kwoty tej nie mogliśmy pokryć należności wynikających z zarządzania projektem parasolowym. Jeszcze gorzej sytuacja wyglądała z projektem *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawлуśkiewicza”*, na który w roku 2009 ponieśliśmy wydatki w wysokości 101.134,22 PLN. Pomimo złożonego dnia 14.10.2009 r. raportu częściowego z realizacji projektu wraz z wnioskiem o płatność na kwotę 16.449,81 EUR, refundację tych wydatków otrzymaliśmy dopiero dnia 09.02.2010 r. W związku z tym biuro Euroregionu „Tatry” zmuszone było do zaciągnięcia kredytu w wysokości 70.000,00 PLN na realizację tego projektu. Kredyt został spłacony pod koniec lutego 2010 roku.

Bardzo dobrze natomiast wyglądała spłata składek członkowskich, która wyniosła 100%, za co z tego miejsca dziękuję wszystkim członkom Związku Euroregion „Tatry”.

Reasumując możemy stwierdzić, że tak jak w latach poprzednich pod koniec roku 2009 pojawiły się problemy z płynnością finansową Związku. Jest to zjawisko niepokojące tym bardziej, że odbywa się to kosztem personelu zatrudnionego w biurze Euroregionu „Tatry”. Należy mieć nadzieję, że w 2010 roku, w którym planowany budżet Związku Euroregion „Tatry” będzie wynosił prawie 1.200.000,00 PLN, unikniemy problemów z roku 2009. Nieuniknione jest jednak zaciągnięcie kredytu, który umożliwi sprawną realizację projektów własnych: *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyanszkeho do Jana Kantego Pawluśkiewicza, 15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry” oraz planowanego projektu sieciowego pt. Od Euroregionu „Tatry” do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej*. Niestety nie zanoszą się na to, że w Programie Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 refundacja wydatków będzie następowała sprawnie i szybko.

Szczegółowe informacje na temat realizacji budżetu Związku Euroregion „Tatry” zawiera *Sprawozdanie Komisji rewizyjnej na XVI Kongres Związku Euroregion „Tatry”*, które przedstawi Przewodniczący Komisji Edward Tybor.

WSPÓLPRACA ZE ZDRUŻENIEM REGION „TATRY”

Tradycyjnie dobrze układała się współpraca ze Zdróżeniem Region „Tatry”, które w 2009 roku objęło dwuletnie przewodnictwo w Transgranicznym Związku Euroregion „Tatry”. Do wzmocnienia naszego partnerstwa w transgranicznej działalności niewątpliwie przyczyniła się *Wspólna polsko-słowacka Strategia Rozwoju Euroregionu „Tatry” na lata 2008-2015*. Wyznaczyła ona kluczowe zadania i cele, wśród których znajdują się liczne projekty.

Związek Euroregion „Tatry” wspólnie ze Zdróżeniem Region „Tatry” realizuje w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 duży projekt pt. *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyanszkeho do Jana Kantego Pawluśkiewicza”*. W ścisłej współpracy przygotowaliśmy i realizujemy mikroprojekty komplementarne pt. *15 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej Euroregionu „Tatry”*. Jesteśmy również partnerem w 5 projektach realizowanych przez Zdróżenie Region „Tatry” w ramach Programu System Wspierania Euroregionalnej Działalności SPERA Ministerstwa Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowackiej, takich jak *VIII Słowacko-Polskie Forum Gospodarcze*, zorganizowane w dniach 19-20.11.2010 r. w Spiskiej Nowej Wsi, *Euroregion bez granic 2009* w Trstenie i Niżnej, *Euroregion „Tatry” otwiera drzwi turystom w Liptowie, na Spiszu i Orawie*, *Wspólnie pielęgnujemy obszar Euroregionu „Tatry”*, *15 rocznica powstania Euroregionu „Tatry”*.

Bardzo ważnym zadaniem wykonywanym przez biura Związku Euroregion „Tatry” oraz Zdróżenia Region „Tatry” było zaangażowanie się w koordynowanie spotkań polskich i słowackich partnerów strategicznego dla Euroregionu „Tatry” projektu *Historyczno-kulturowo-przyrodniczego Szlaku wokół Tatr*. Wniosek obejmujący realizację I etapu Szlaku jest obecnie przygotowywany przez polskie i słowackie samorządy, wśród których rolę partnera wiodącego pełni Gmina Czarny Dunajec. Mamy nadzieję, że poparcie dla projektu wyrażone przez Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry”, Polsko-Słowacką Komisję Międzyrządową ds. Współpracy Transgranicznej oraz starania samorządów przyczynią się do zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie tego projektu, który zostanie przedłożony w ramach trwającego naboru Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

Najważniejszym perspektywicznym zadaniem współpracy ze Związkiem Region „Tatry” jest przekształcenie Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” w Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej. Obliguje nas do tego przyjęta przez narodowe kongresy oraz XV Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” *Deklaracja dotycząca utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Euroregion „Tatry”*, a także uchwały Rady Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” z dnia 18.11.2009 r. oraz Nadzwyczajnego Kongresu Związku Euroregion „Tatry” z dnia 10.12.2009 r., upoważniające polsko-słowacką Komisję ds. Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej oraz biura Związku i Związku do przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach drugiego naboru Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007-2013 projektu sieciowego, obejmującego przygotowanie podstawowych dokumentów i analiz oraz przeprowadzenie działań organizacyjno-technicznych związanych z utworzeniem ugrupowania. Wniosek aplikacyjny jest obecnie przygotowywany przez biura Euroregionu „Tatry”. Partnerami w projekcie, którego realizację zaplanowano na lata 2011-2012 będą również dwa partnerskie miasta, będące siedzibami Euroregionu „Tatry” - Nowy Targ i Kieżmark. Wyrażamy przekonanie, że projekt ten jako strategiczny dla Euroregionu „Tatry” oraz kluczowy dla rozwoju polsko-słowackiej współpracy transgranicznej będzie pozytywnie oceniony przez ekspertów i rekomendowany do realizacji przez Komitet Monitorujący Program Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

▪ **Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego**

XIV Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” 28.03.2008 r. w Spiskiej Nowej Wsi podjął uchwałę, w której zwrócił uwagę na konieczność poprawy współpracy z samorządem województwa małopolskiego oraz kraju Preszowskiego i Żylińskiego. W związku z tym w dniu 18.08.2008 r. zorganizowaliśmy w Ośrodku Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu spotkanie z Marszałkiem Województwa Małopolskiego Markiem Nawarą. Natomiast dnia 04.12.2008 r. wystosowaliśmy oficjalne pismo z propozycją przystąpienia Samorządowego Województwa Małopolskiego do Związku Euroregion „Tatry” jako członka wspierającego. Miło mi poinformować, że w dniu 10.12.2009 r. na pisemny wniosek Marszałka Województwa Małopolskiego zgodnie z Uchwałą nr XXXV/537/09 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 31.08.2009 r. Nadzwyczajny Kongres Związku Euroregion „Tatry” przyjął Województwo Małopolskie w poczet członków wspierających Związku Euroregion „Tatry”. Reprezentująca Marszałka podczas Kongresu pani Elżbieta Kantor Dyrektorka Departamentu Promocji i Turystyki zadeklarowała pogłębienie współpracy Urzędu Marszałkowskiego przy realizacji wspólnych projektów, w których partnerami będą Samorządowe Kraje Preszowski i Żyliński. Zapewniła również o aktywnym udziale w podejmowanych transgranicznych działaniach. W dniu 04.03.2010 r. w posiedzeniu Rady Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” w Kieżmarku uczestniczył przedstawiciel Marszałka. Podczas spotkania omówiono propozycje strategicznych dla Euroregionu „Tatry” oraz Urzędu Marszałkowskiego projektów, które zostaną przedłożone w ramach trwającego naboru do Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007-2013.

▪ **Małopolski Urząd Wojewódzki**

Przy realizacji projektu parasolowego oraz projektów własnych Związku Euroregion „Tatry” najwięcej kontaktów roboczych wynikających z procedury kontroli pierwszego stopnia wydatków w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 przebiega na linii Związek Euroregion „Tatry” - Wydział Certyfikacji i Funduszy Europejskich Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Dyrekcja i personel Wydziału służyli rzetelną informacją, uczestniczyli w szkoleniach beneficjentów mikroprojektów, kontaktowali się w bieżących sprawach. Niestety z powodów podziału kompetencji w rozliczaniu projektów pomiędzy Instytucję Kontroli Pierwszego Stopnia, Wspólny Sekretariat Techniczny oraz Instytucję Zarządzającą certyfikacją raportów cząstkowych i wniosków o płatność przebiega o wiele gorzej niż w poprzednim Programie INTERREG IIIA PL-SK 2004-2006. Oczekujemy, że w miarę realizacji Programu Współpracy Transgranicznej te początkowe trudności znikną, a proces zatwierdzania raportów będzie przebiegał sprawnie. Szczególnie rozliczanie kosztów zarządzania mikroprojektami musi zostać przyspieszone. W innym przypadku Euroregion „Tatry” będzie napotykał trudności z płynnością finansową, jak miało to miejsce w 2009 roku.

▪ **Miasto Nowy Targ**

W okresie sprawozdawczym bardzo dobrze układała się współpraca z Miastem Nowy Targ. W dniu 19.03.2008 r. zgodnie z decyzją Rady zwróciliśmy się do Burmistrza Miasta Nowy Targ z prośbą o udostępnienie dwóch pomieszczeń sąsiadujących z biurem Euroregionu „Tatry” i stanowiących własność Miasta Nowego Targu potrzebnych do przygotowania stanowisk pracy dla personelu zajmującego się realizacją i rozliczaniem mikroprojektów w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013. W dniu 22.06.2009 r. zawarta została umowa użyczenia ww. pomieszczeń na okres 5 lat tj. do 30.06.2014 r. Adaptacja tych pomieszczeń została wykonana przez Związek Euroregion „Tatry” na warunkach określonych przez Miasto. Ponadto Burmistrz Miasta Nowego Targu w dniu 05.10.2009 r. udzielił Związkowi Euroregion „Tatry” ze środków budżetu miasta krótkoterminowej pożyczki w wysokości 30.000 PLN na adaptację ww. pomieszczeń. Została ona spłacona w wyznaczonym terminie do dnia 21.12.2009 r. Warto również podkreślić, iż wyremontowane pomieszczenia stanowią część projektowanego przez Miasto Nowy Targ Centrum Informacji Turystycznej, Gospodarczej i Kulturalnej Euroregionu „Tatry”. Aktualnie Miasto Nowy Targ w partnerstwie z Miastem Kieżmark przygotowuje wniosek o dofinansowanie tej inwestycji w ramach trwającego naboru Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

Załączniki:

1. Kalendarium wydarzeń Związku Euroregion „Tatry” w 2009 roku
2. Informacja na temat realizacji projektu parasolowego pt. *Realizacja mikroprojektów na pograniczu polsko-słowackim w latach 2007-2010*
3. Informacja na temat realizacji projektu pt. *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyánszkeho do Jana Kantego Pawлуśkiewicza”*